

# SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

## SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Főszerkesztő:

**Benka Gyula.**

Főmunkatárs:

**Zlinszky István.**

Felelős szerkesztő:

**Dr. Nagy Béla.**

Laptulajdonos:

**Dr. Haviár Gyula**

## KIADÓHIVATAL:

Beliczay-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

## Ismerjük meg enmagunkat!

Tudományos életünk első és főfeladata a külfölddel, az egész tudományos világgal szemben hazánk és nemzetünk tudományos megismerése és megismertetése. A föld és a nép, a természet és ember alkotásai s viszonyai ezen a földön, a múlt és a jelen, az anyagi és a szellemi erők, mind tudományos megismerés és megismertetés tárgyai voltak eddig is és maradnak mindig s ha a tudományos érdeklődés és a gyakorlati feladatok igényeinek meg akarunk teljesen felelni, még roppant sok a teendő minden téren.

A társadalom érdeklődése és áldozatkészsége csak lassan és nehezen volt a feladatok iránt fölkelhető. Általánosságban azt lehet mondani, hogy művelt osztályunk is hazánkat még kevésbé ismeri; sokkal szivesebben járjuk a külföld taposott utjait s igyekszünk szemléletből megismerni azt, a miről annyit olvastunk, mintsem hogy

saját hazánkban tennék felfedező utakat. Gyakran tapasztaljuk, hogy művelt honfitársaink a hozzájuk legközelebb eső természeti, történeti vagy művészeti nevezetességeket figyelmen kívül hagyják. Néhány évtized óta sikerült főképp iskoláink utján, valamint a társulati tevékenységgel az ismeretterjesztés terén, továbbá a vidéki múzeumok fejlesztésével s bizonyos tekintetben a turistaság föllendülésével is haladást érünk a hazai föld szélesebbkörű megismerése s jelenségeinek tudományos földolgozása terén. Tudományos társulataink egyes vidékek viszonyainak föltárása körül vizsgálódásaikkal és adatgyűjtéseikkel kiváló érdemeket szereztek, de a helyi érdeklődés és áldozatkészség ily mélyebbreható tudományos munkálatok számára még ritkán értékesíthető.

Pedig — a mi különösen hazai történelmünket illeti — nincs semmi

okunk az igazságtól félni. Ezeréves fennállásunk ténye maga hirdeti nemzetünk nagyságát, amely nem fog csökkeni, ha multunk egy-egy pontja közelebbi szemléletre veszt is fényéből; viszont a feledés homályában is sok ismeretlen fény rejtőzik és várja, hogy felszínre hozzuk.

De van ami történet — és régiségtani irodalmunknak egy különleges feladata is. Az, hogy a maga céljának és anyagának népszerűsítésével a nagyrészt hiányzó történelmi érzéket ébressze, ápolja, fejlessze nemzetünkben s ezáltal önmagának segítő erőket szövetségeseket teremtsen.

Vannak korszakok, melyekben a nemzetet érő csalódások s a jövőért való aggodása visszavezetik merengő tekintetét a multba; ilyenkor talán a jelen bajai a történelmi mult megismerésének szolgálhatnak javára.

Ebben a munkában sokaknak,

## TÁRCA.

### Egy monokli karrierje.

Mikor hajnali öt órakor bekopogtattam Csorbay Laczi lakására, ő már teljesen felöltözve fogadott.

— Rögtön készen vagyok, kedves barátom — szolt nyugodt eleganciával — miközben szemére csapta monokliját, — Néhány levelet írtam, arra az esetre, ha netalán valami bajom esnék.

Intettem a kezemmel, mintha ezt kizártak tartanám; de ő folytatta:

— Óh, nem vagyok szentimentális. De számot vetek a helyzettel. Szentjobi kitűnő lövő... A leveleket itt hagyom az asztalom fiókjában, kivéve ezt az egyet, amdly nekéd szolt. Ezt mindjárt át is adom. Ha élve kerülök haza, leszel oly szives és visszaadod nekem.

Átvettem a levelet.

— Remélem, hogy egy óra mulva visszaadhatom neked, — mondtam mosolyogva.

A levelet nem adtam vissza.

Rögtön hat órakor Csorbay Laczi már állott koponyával hevert a Zugliget egy elhagyatott tisztásának a gyöpén.

Harmadnapon temettük a negyvenéves életerős ferfiut, aki szegény sorsból tíz év alatt magas társadalmi pozícióra küzdötte föl magát. Pedig különösebb tehetsége semmihez sem volt. Átlagos műveltsége, közepes olvasottsága, gyéren csöpögő szellemessége nem jogosították fel arra, hogy hasonló kaliberű társainál sokkal gyorsabb karriert csináljon. És mégis úgy történt. Tudja isten, volt valami a lényében, ami tiszteletet parancsolt, sőt mondhatnám, félelmet gerjesztett. Ha valamit mondott, senki sem mert neki ellentmondani. Ha látszott rajta, hogy rosszkedvű, senki sem mert hozzá közeledni. Arra meg éppen gondolni sem merészt senki, hogy vele vitába bocsátkozzék. Ha ő

beszélt, felelmetes csönd támadt köröskörül. Miért? Azt senki sem tudta.

Ezek a gondolatok kóvályogtak a fejemben, amikor Csorbay Laczi temetése után haza értem a lakásomra. A levele ott feküdt az íróasztalomon. A borítékján a nevem alatt az állott:

Csak halálom esetére bontható fel.

A kezembe vettem a levelet. Egy darabig ide-oda forgattam, végre egy hirtelen elhatározással letéptem a boríték szélét. Sűrűn teleírott négyoldalas papír volt benne. Olvasni kezdtem. Szórol szóra ez állott a levélben:

Kedves barátom! Most hogy örökre lehunytam a szememet, elárulom neked karrierem titkát. Talán valaki még hasznát veheti.

Tíz évvel ezelőtt, közvetlenül mielőtt az apám meghalt, ügyvédi irodát nyitottam a fővárosban. Az iroda sehogy sem ment, még a házbérem se telt ki a jövedelméből. Kétségbeesve gondoltam a jövőre, s már

mindenkinek jut szerep. A történetet mai nap már nem írják, csak kritikailag összefoglalják egyesek. Maga az élet írja meg napról-napra a maga történetét; egyik kezünkkel a múltat írjuk le, a másikkal a jövő történetírója számára dolgozunk. Északamerika nagy gondolkozója azt mondja, hogy a világon minden dolog a maga történetének megírásával van elfoglalva; a bolgó csillagot csak úgy, mint a kavicsot saját árnyéka kíséri utjában; a lezuhanó szikla sebhelyként hagyja rajta nyomát a hegyen, a folyó nyomot hagy ágyában, az áltai csontját hagyja a földben, a lomb, a páfrány a maga alakját belérajzolja a szembe, a leeső csöpp gödröt és a homokba vagy kőbe, még lábunk nyoma is ott marad egyideig a havon, vagy földön amelyen áthaladtunk.

Igy tanít a természet rá, hogy mindnyájan közreműködünk történetírásunk nagy munkájában. És amit a történetírásra, hazánk múltjának megismerésére nemzetünk életének megőrzésére nézve kifejtettünk, az hasonló mértékben kíván alkalmazást a haza minden oldalú tudományos megismerésének földadatában. A természeti viszonyok s a népélet megfigyelésében a gazdasági, a jogi élet számbavételével épp úgy kell minden művelt embernek a haza iránti kötelességből is

a tudomány szolgálatába szegődnie és e szolgálati munkájával lerónia vagy filléreivel megváltania.

Elsőrendű tudományos érdekünk és célunk: hazánk, nemzetünk teljes megismerése és megismertetése; de ez a szerep győzelmes csak akkor lehet, ha egész művelt társadalmunk alkotja a küzdők seregét.

## Főhercegi automobil Szarvason.

A legfelségesebb uralkodó ház fenséges tagjaival Szarvasnak édes-keves összeköttetése volt még eddig, sőt talán a szarvasi népnek nagy része azon szomorú helyzetben is erzi magát, hogy életében sem látott eleven főherceget. Érthető dolog tehát, hogy emlékezetes maradjon a szarvasiak előtt az a nap, amikor egy valóságos főherceget láttak keresztülvonulni a városban. Azaz, hogy igazat szólva, emlékezetes lett volna — ha látták volna, mert hát volt a múlt héten egy valóságos eleven főherceg Szarvason, de látni nem lehetett — legfeljebb érezni! Ugyanis ő fensége villámgyorsan robogó automobilon rohant át Szarvas főutcáján a melyről látni bajos volt — legfeljebb az előkelő benzinillatot élvezhették a lelkes honpolgárok, kik kíváncsian vonultak ki az országút mellé várván a főherceget. Az átvoulásnak azonban

egy igen szomorú emléke maradt vissza a főhercegi látogatás után az automobil által okozott balesettel.

Hétfőn, husvét másodnapján délután 1 óra tájban ment át ugyanis Szarvason automobilján József főherceg. Az automobil a hid felől az Árpád vendéglő előtt jött, amikor Deák Ferenc szarvasi mészáros kocsijával a piactérnek a katolikus templommal szemben levő részéről a köves utra hajtatott, a vasut felé igyekezvén.

A robogó automobil megadta a figyelmeztető jelt, de a lovak a szokatlan járműtől annyira megrémültek, hogy hirtelen félreugrottak, minek folytán a kocsi egy az uton levő hektometer jelző kőben megakadt és oldalt billent. Deák Ferenc és mellette ülő vendége Tóth János kécskei iparos e billenés folytán a kocsiból kiestek és a földre zuhantak — még pedig oly szerencsétlenül, hogy Deák lábszárcsonnya megrepedt, — Tóth pedig fején valamint bordáin is súlyos zúzódást szenvedett, minek folytán mindkettő súlyos betegen fekszik lakásán.

Az automobilon ülők talán nem is vették észre a szerencsétlenséget, mert minden megállás nélkül rohantak tovább Kondoros felé, a hol a jó kondorosiak még fel is lobogózták a falu utcáit a merre a fenséges automobil keresztülpöfögött. De bizony a főherceg ki se nézett a lobogódíszes házakra.

Érdekes megjegyezni, hogy a főhercegi átvoulás már napokkal ezelőtt az egész utkaparó személyzetet moz-

azon a ponton voltam, hogy valamelyik ügyvédnél állást keresek, amikor váratlanul sürgőnyt kaptam, hogy meghalt az apám. El kellett utaznom a temetésére, Pusztaszentmártonba. A jó öregemet eltemettük. Nem maradt utána semmi. Azaz, hogy mégis! Valamelyik ócska szekrény fiókjában rábukantam egy — monoklira. Vékony fekete keretes, simára csiszolt üveg volt. Tiszta ablaküveg; csak egészséges szemnek való. Ez volt az örökségem. Magammal vittem — és karriert csináltam vele.

Mikor a pusztaszentmártoni állomásra kimentem, hogy visszatérjek a fővárosba, a monokli már ott volt a jobb szememen. A vasuti pénztárnál udvariasan kitértek előlem az emberek, az állomásfőnök maga sietett oda hogy jegyet adjon nekem, s a málházó kalaplevéve állott elem. Mikor a kupéba szálltam, az utasok ijedten lebbentek szét, hogy kényelmes helyet biztosítsanak a számomra.

— Ohó, — gondoltam magamban, — ez az örökség távolról sem megvetendő.

Mialatt a vonat továbbment, beszédbe elegyedtem a szomszédommal. Jobb fajta kereskedő volt. Amikor megtudta, hogy ügyvéd vagyok, engedelmet kért, hogy a fővárosban felkereshessen, s jogi tanácsot kérhessen tőlem.

Ha bizalma van hozzám, csak keressen fel, barátom! Mondotta némi leereszkedéssel.

Harmadnapra felkeresett, s azontul megindult az irodám. Egyik kliens a másiknak adta az ajtót, mert híre ment, hogy jól ellátom azt, amit elvállalok. A bíróságoknál a miniszteriumban, a hatóságoknál, mindennél tekintélyem volt. Bármelyik hivatalba benyitottam, hárman-négyen ugrottak elélem, hogy az ügyemet mielőbb elintézzék. Ugyanazok, akik ezelőtt felem se néztek, most távolról megemelték kalapjukat.

És mindezt a monokli tette!

A monokli a civilnél ugyanaz, ami az uniformis a katonánál: mindakettő félelmes tiszteletet gerjeszt.

Félévvel utóbb már a kaszinó tagja voltam. A fölvételnél senki sem mert ellenem szavazni.

Egy este valami affér támadt a kaszinóban. A sértett fél körültekintett a teremben, hogy segédek után nézzen, a tekintete megakadt — a monoklimon. A monokli imponált neki. Hozzám lépett és megkért, hogy legyek az egyik segédje. Örömmel vállaltam a megbízatást. Másnap megvolt a párbaj, harmadnap az ujságban volt a nevem. Azontul minden nagyobb afférban párbajsegéd voltam. Egy évvel később pedig a zolnai kerület bizalma folytán bekerültem a képviselőházba.

A társadalmi pozíción napról-napra

emelkedett. A diszelnöki és elnöki tisztségek csak úgy hullottak az ölembe.

Hogy a nőknél is szerencsém volt, azt talán mondanom sem kell. Egy férj, aki rajtakapott a feleségével, bocsánatot kért tőlem, hogy — inkommodált.

Most azonban, amikor e sorokat írom, titkos balsejtelem gyötör. A minap ugyanis ahogy az utcán sétáltam, egy fess barna nő haladt el mellettem. A szemembe akartam csapni a monoklimat, de valahogy kiesett a kezemből és a kövezetre hullott, ahol ezer darabra tört. Egy fiatal ember, aki éppen arra jött, mosolyogni merészelt a balesetemen. Rögtön kérdőre vontam, mire ő kezét emelt rám. Szentjobi volt.

— Hiába! A monokli összetört. Vége volt a tekintélynek!

Most már hiába reperáltatom meg. Új üveget hiába tétetek a vékony fekete keretbe. Az az ember engem monokli nélkül látott, és ez az ember — nem fél tőlem.

Ha megölné, a monoklimat reádhagyom. Isten veled!

Csorbay Laci.

Ennyi volt. A monoklit megkaptam, és a fiókomba tettem. Öregebb vagyok már, hogyszem karriert kezdjek vele. De talán jó lesz a fiannak vagy az unokámnak . . .

gásba hozta. Az átutazás híre valamennyi ki volt rendelve az ut tisztántartására, nehogy valamiképp baj legyen az automobil körül. A főutcán kivágott fákat husvét vasárnapján kellett — szigorú alispáni rendeletre — az ut mellől elvontatni, hogy a fenséges automobil annál gyorsabban vonulhasson át a városon.

## UJDONSAGOK

— **Lelkészcseréltetés.** A helybeli ág. hitv. ev. egyházban megüresedett lelkesi állásra hirdetett pályázati határidő lejárt. A lelkesi állásra Veres József espereshez összesen 16 lelkes nyújtotta be pályázatát. A 16 pályázó közül a presbyterium fogja a jelölést megejteni és a próbaszónoklatra meghívni.

— **Uj közjegyző.** A Budapesti Közlöny április 11-iki száma közölte az igazságügyminiszter kinevezését, a mely betölti a szarvasi kir. közjegyzőséget, mely már mintegy féleve van üresedésben. Az új közjegyző dr. Haviár Gyula szarvasi ügyvéd lett. Az új közjegyzőt, ki Szarvas és a vármegye közéletének két évtizeden át vezető alakja, úgy a városban, mint vidékről elárasztották szerencse kívánatokkal. Több testület küldöttséggel kereste fel dr. Haviár Gyulát, hogy kinevezése alkalmából üdvözölje. — A szarvasi közjegyzőséggel egyidejűleg töltötték be a megyében üresedésben volt másik közjegyzői állást — a szeghalmit is, hová dr. Nekula Gyula békéscsabai közjegyzőhelyettesét nevezte ki a miniszter.

— **Engedélyezett vámszedés.** Szarvas község képviselőtestülete már régebben elhatározta, hogy mintegy 6 kilométer hosszban az utakat kikövezteti. Ezen kövezés költségeinek fedezésére a kereskedelmi miniszterhez fordultak azon kérelemmel, hogy a községnek vámszedési jogot engedélyezzen. Az engedélyokirat a héten érkezett meg a községhez, melylyel a miniszter 10 év tartamára engedélyezi a vámszedést, még pedig minden métermázsza áru után 4—4 fillér vámost szab meg. A vámszedési jog mikénti felhasználása tárgyában a községi tanácssteremben hétfőn értekezlet lesz.

— **Választók összeírása.** A szarvasi képviselőválasztók összeírását a múlt héten fejezte be dr. Reismann Adolf ügyvéd elnöke alatt a kiküldött bizottság. Az összeírás ered-

ménye szerint a múlt évben összeírt 1753 választó közül kihagyatott 110, új választó felvétellett 98, így az 1910 évi választói lajstromban 1741 választó szerepel.

— **Ifjusági tanulmányut.** A szarvasi kövépiskolák ifjusága az idén is tanulmányi kirándulásra készül. A főgimnázium növendékei a Balaton vidékét, a leányiskola hallgatói pedig a Tátrát látogatják meg.

— **Hamis járlatok.** Dávid Péter és Behán György a múlt év szeptember havában hamis nyilatkozatot irtak alá, melyben azt bizonyították, hogy Orosz Juliannának hat darab saját nevelésű birkája van. Ezen nyilatkozat alapján Kondoros elöljárósága ki is állította a passust. Később azonban kiderült a dolog és Dávid Péter társával a gyulai törvényszék elé került. A törvényszék Dávidot 3 napi, Behánt egy napi fogházra ítélte okirat hamisítás miatt.

— **Központi választmány.** Szarvas község központi választmánya tegnap, szombaton ülést tartott, melyen tudomásul vették az összeíró küldöttség jelentését és annak munkájáért köszönetet szavaztak.

— **Köri közgyűlés.** A szarvasi függetlenségi és 48-as kör ma, vasárnap délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését. A kör választmánya tegnap este tartott ülést.

— **Pályázat.** A nagyváradi honvéd hadapród iskolában Békésvármegyének van egy alapítványi helye, a mely az 1909—10. évre megüresedett. A helyet a vármegye májusi rendes közgyűlése fogja betölteni, illetve arra a jelölést megejteni.

— **Jóváhagyott költségvetés.** Békésvármegye 1909. évi költségvetését már jóváhagyta a belügyminiszter. E költségvetésbe már felvették az ujonnan rendszeresített alügyészi állásra 2600 kor. fizetést és 600 kor. lakáspénzt. Az új állásra, melyet eddig csak mint tiszteletbeli ügyész dr. Kohn Mór gyulai ügyvéd töltött be, a májusi törvényhatósági közgyűlésen fogják a választást megejteni.

— **József főherceg a kondorosi csárdában.** Egyik megyei lap csütörtöki száma szépen, hosszan leírja, hogy József főherceg hétfőn, mikor automobilján Kondoroson átutazott, megállt a csárda előtt, ott leszállt, megnézte a nevezetes épületet, a zsványok régi buvó helyét, — sőt talán egy spriccert is ivott és elénekelte azt a nótát a csárdáról, a gulyáról, ménesről, meg az öreg bojtárról, aki a csárdabeli szép asszonynál issza a bort!

— Hát mégis csak szép dolog az, mikor olyan híres csárdája van egy falunak. Lám Szarvason csak annyi ideig időzött a főherceg, míg két em-

bert baleset érte, de meg sem állt automobiljával. Ez a Kondoros csak lefőz mindenkit rövidesen bizonyára királyok, meg császárok találkozója lesz a kondorosi csárda és egy újabb mürzstegei egyezményt bizonyára a csárda kéményében levő buvóhelyen fognak a külügyminiszterek megszövegezni. Mi maradunk szegényesen, árván, míg Kondoros európai hírnévre tesz szert! És mindezt a hirneves csárdának köszönheti! Ilyen gondolatok mellett már-már azt akartuk indítványozni, hogy Szarvas község próbálja meg a híres csárdát megvenni és Szarvasra áttelepíteni. Amikor megtudtuk, hogy József főherceg nem szállt ki Kondoroson, hanem a szép história mind kacska! Kacska a buvóhely, kacska a spriccert, sőt talán még maga a csárda is kacska!

— **Gyermekbaleset.** Özv. S. Kovács Sándorné öcsödi parasztasszony a piacra ment ki és 4 éves Lidia nevű gyermekét a háznál hagyta Kesztyüs Sándor őrizetére. Kesztyüs Sándor is kiment az udvarba, e közben a kis gyermek felmászott egy létrára, amelyről oly szerencsétlenül esett le, hogy rögtön meghalt. A gondatlan szülő ellen megindították az eljárást.

— **Elszámolás.** A szarvasi csizmadia szakosztály április hó 12-én tartott táncmulatságán a következők fizettek felül: Csábrádi János 16 k., Dr. Haviár Gyula, Dr. Belopotoczky György, Dr. Dancs Szilárd, Simkó Gyula 10—10 kor., Dr. Fuksz Béla 8 k. 60 f., Dr. Nagy Béla 8 k. 60 f., Czukker Imre (Szolnok), Pam Józsefné 5—5 kor., Kantor János (Bpest), Cséke Gyula, Prjevara György 2—2 kor., Privler Pál tanító 1 k. 60 f., Freska János timár 1 k. 60 f., Mucha Mihály, Varga Ferencz, Kugyela János, id. Belopotoczki János, Pricz János, Kelemen Pál, Rontó Imre, ifj. Borbély Sándor, Blaskó András, Deuensmidt András, Kozsuch Jánosné, Ridegh János tanító 1—1 kor., Brachna István, Podani Soma, Grósz Lambert, Töröcsik József, ifj. Kán'or Soma, Marsal Gyula, Andrejkovics János, Pataki János tanító, Szappanos Soma, ifj. Jeszenszky János ifj. Konyecsni János tanító, Kriska István, Sulyan János 60—60 fill., Szalbot János 40 fill., Bökfő Mihály, Tákos Lajos 20—20 fill., Galó János 10 fillér. Az összes bevétel 494 kor. 90 fillér. Kiadás 279 kor. 90 fillér. Maradvány 215 korona. A pénztári maradványt a bálbizottság ekképpen osztotta fel: Szarvasi kórház javára 15 koronát. Árva-gyermekek felruházására 15 koronát. Szarvasi csizmadia iparos tanoncok legszorgalmasabb munka kiállításának díjazására 10 korona. A fennmaradt 175 koronát a szakosztály saját pénztára javára fordította. Az első négyest 70 pár táncolta Roszjarovicz János táncmester rendezése mellett.

— **Megszűnt egyesület.** A békéscsabai keresztény szocialista egyesület tag- és pártolás miatt feloszlott. Az alapszabályok értelmében a felosztást kimondó határozat az alispánhoz benyújtott.

## KÖZGAZDASÁG.

**Az Első Magyar Általános  
Biztosító Társaság.**

Folyó hó 3-án tartotta évi rendes közgyűlését Csekonics Endre gróf v. b. t. t. elnöke alatt. Az igazgatóság részéről az ügyeket a társaság vezérigazgatója, Ormody Vilmos főrendiházi tag adta elő. Az igazgatóság felolvasott jelentéséből, valamint az előterjesztett zár- és mérlegszámlákból kitűnik, hogy a lefolyt 1908-iki ötvenegyedik üzletév eredményei voltak a társaság működése óta a legnagyobbak és összesítésükben a legkedvezőbbek. Az évi 4.215.871 kor. 25 fillér tiszta nyereségből az igazgatóság osztalékkul 1.500.000 korona összeget javasolt, tehát minden egyes egész részvényre 500 koronát, míg a nyereség többi része az alapszabályszerű levonások után a társaság dussgazdag tartalékainak és alapjainak további erősítésére szolgál. A társaság biztonsági alapjai összesítve már a múlt év végével 186.926.344 korona 63 fillér összeget tettek ki. Az üzleti eredményekhez méltó volt ezuttal is a társaságnak a közcélok iránt tanusított hagyományos áldozatkészsége. A számos jótékony és hazafias célú adományok közül különösen szembeűnik, hogy a magyar társaság 10.000 lírát juttatott az olasz kormányhoz a szicíliai és calabriai földrengés által sújtott szerencsétlenek javára. Ezuttal került első ízben kiadásra a társaság különleges nagy adományának 500.000 korona tőkeösszeggel tavaly megalkotott félszázados alapítványának kamatai. E 20.000 korona összegű nagy adományt a kormányótestület együttesen, a közgyűlésen szintén külön megokolással ez évben a magyarországi Vöröskereszt Egyesületnek javasolja kiadni, az egyleti mozgóraktár, vagyis a mozgósítás esetére készletben tartandó felszerelések céljaira. A megokolás utal az immár szerencsésen elhárított háborus veszedelemre, melynek hatása alatt ez évben a nagy adománynak illetén felhasználása tűnik fel leghazafiasabbnak és leginkább időszerűnek. A közgyűlés az összes számadásokat s az igazgatóság illetőleg az egész kormányzótestület valamennyi javaslatát köztetszéssel egyhangulag elfogadta s az 1908-iki üzletévre vonatkozó felmentvényt minden irányban megadta. Az egész részvényenként 500 korona osztalék kifizetését a társaság főpénztára már a legközelebbi hivatalos napon (hétfőn e hó 5-én) megkezdi.

1041—909. tkvi szám.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A szarvasi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Haviár Gyula ügyvéd által képviselt a szarvasi ág. hitv. ev. egyház tanácsék alappénztára végrehajthatónak Nagy Julianna Kráik Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbíróóság) területén lévő szarvas község határában fekvő a szarvasi 2844 sztkvben felvett 6399. számú 3 hold 916 □-öl, 1 hold 1412<sup>10/12</sup> □-öl ingatlanok Kráik Jánosné nevéen álló  $\frac{1}{4}$  részére 621 kor. a 2844. sztkvben felvett B. 7188. számú 1 hold 323 $\frac{1}{2}$  □-öl ingatlanok ugyan ennek nevéen álló felére az árverést 48 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1909. évi június hó 3-ik napján délelőtti 9 órakor** e kir. jbiróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak de a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyiminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezébe letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Szarvason, 1909. évi március hó 15-ik napján.

SCHABATKA, kir. járásbíró

503—1909 tkvi szám.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A szarvasi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Dancs Szilárd ügyvéd által képviselt Námonher Gyula bácsberkesi lakos végrehajthatónak Szécsi János végrehajtást szenvedő elleni 750 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbíróóság) területén lévő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 5532 sztkvben 1 † 1. rszám alatt felvett 1317—18. hrszámu 641—740. népsorszámu ház

és 399 □-öl udvarra ar árverést 800 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1909. évi május hó 5-ik napján d. e. 9 órakor** e kir. jbiróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog de a kikiáltási ár 213-án alól nem.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyiminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezébe letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Szarvason, 1909. évi febr. hó 6.  
SCHABATKA, kir. járásbíró.

631|1909 tkvi szám.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A szarvasi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Salacz Aladár ügyvéd által képviselt Gál Pál végrehajthatónak Gál Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 341 kor. 30 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbíróóság) területén lévő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 9510 sztkvben A † I. rszám alatt felvett 9659—b—2—b hrsz. 2 hold 1524 négyszögöl nádas dűllőbeni szántóra az árverést 1410 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi június hó 5-ik napján délelőtti 9 órakor e kir. jbiróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog, de a kikiáltási ár 213-án alól nem.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezébe letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1909. évi febr. 18-ik napján.

Schabatka, kir. járásbíró.

525—1909. tkvi szám.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A szarvasi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Oláh Antal ügyvéd által kép-

viselt Orosházi Takarékpénztár végrehajthatónak Rédai Lajos végrehajtást szenvedő elleni 620 kor. 32 fillér tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbíró) területén lév. Öcsöd község határában fekvő az öcsödi 750 sztkvben A I. 1. rsz. alatt felvett 946. hrsz. számú 808. nép sorszámu ház és 450 □-öl udvarra az árverést 810 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1909 évi május hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor** Öcsöd község házában megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Ezen ingatlan a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron az árverésen eladatni nem fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kir. járásbíróként mint telekkönyvi hatóság.

Szarvason, 1909. évi febr. hó 9.  
SCHAB TKA, kir. járásbíró.

### Meghívó.

A „BÉKÉSSZENTANDRÁSI MALOM-SZÖVETKEZET“

folyó évi április hó 25-én, délután 3 órakor B.-szentandrásan a község háza tanácsstermében **rendkívüli közgyűlést** tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja **DUNAY ALAJOS**, elnök.

### TÁRGY:

Jelentés és javaslattétel a malom megszerzésének előkészítésére kiküldött bizottságnak. Új malom berendezése, vagy valamely régi malom megvétele iránti határozathozatal.

Legn. kitünt. Arany államérem Nürnberg 1906.



Legn. kitüntetés „Grand Prix“ St.-Louis 1904.



## Ifjabb Walla József

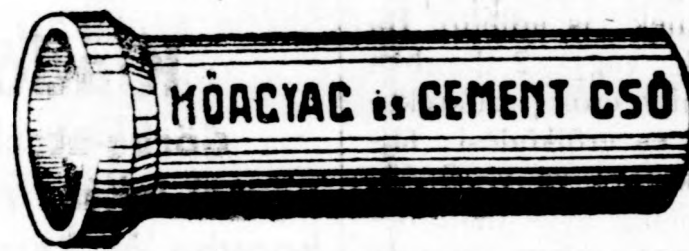
mozaik-, cementáru- és műkögyára,  
építési anyagok raktára  
Budapest Iroda: VII., Rottenbiller-u. 15.

Márványmozaik lapok  
Mintázott cementlapok  
Karmantus betoncsövek  
Különböző műkömunkák  
Granit-teraszó, Betonmunkák

Csatornázások  
Falburkolások  
Mettlachi lapok  
Kerámít és klinker-lapok  
Fayence-lapok

Kelheimi lapok  
Terrakotta áruk  
Kőagyagsövek  
Chamotte téglák és agyag  
Portland és román-cement

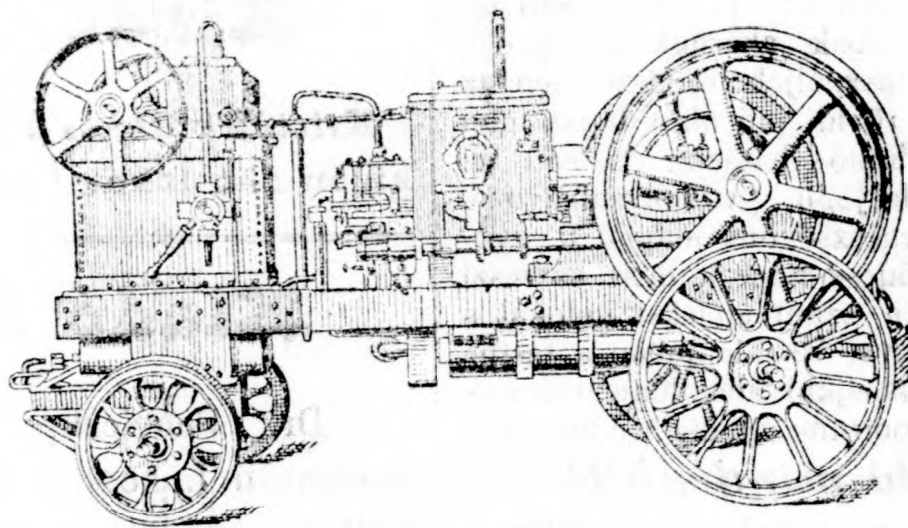
Telefon  
76—36



Telefon  
76—36

## Eredeti „Otto“ benzín-lokomobilok

Saját műhely  
IX. Mester-utca 81 sz.



Saját műhely  
IX. Mester-utca 31 sz.

benzín-, petrolin-, világítógáz-, földgáz- és szivógázmotorokat  
1—1500 lóerőig gyárt

8—26

elismert elsőrangú, versenynélküli kivitelben csakis

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

## Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy helyben Kereszt-utca 168. szám alatt saját házámban a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

### mű selyem kelme festő- és vegyszertisztító intézetet

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát úgy festésre, mint vegyileg tisztításra bármilyen nemű uri, női és gyermek ruhákat egészen vagy szétbontva.

Vegyileg tisztítatnak továbbá, bálai és színházi jelmezek, kézimunkák, napernyők klacskéztyü, csipke és tunisz függönyök, butorszövetek stb. pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

Gyász esetekben a gyászruhák 24 óra alatt festetnek.

Midőn mindezeket becses tudomásul adom egyben nagy becsű pártfogását kérem 2—5

teljes tisztelettel

**Süveges János,**  
kelmefestő és vegytisztító.

## Kossuth Ferencz levele.

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuszos bántalmaknál az „Indaszesz“ bedörzsölése jó hatásúnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.“  
Kossuth Ferencz

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

## INDASZESZ

### gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Maszsegehoz (gyuró kenő-kura) felete ajánlatos. Leghatásosabb szer csusz, köszvény, rheuma, fájfájás, nátha, influenza, tagszagatás és mindennemű meg-hülesből eredő bajok ellen. A székelyhavasi „Indaszesz“ össze nem tévesztendő más sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „Indaszesz“ székelyhavasi gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmulhatatlan gyógyszerkülön-legesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „Indaszesz“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt.

**Ezelőtt** ha valaki elrontott a gyomorát elvesztette étvágyát, vagy székszorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése gyomorfájdalma vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító ízű keveréket pilulákat, teákat vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.

**Most** szükségtelen magát sanyargatni mert az

## INDA-CUKORKA

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha éves előtt megeszik 1 vagy 2 darabka Inda-cukrot, akkor bármily erős székrekedése is van, azt göresök és erőlködési fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig éves után bevesz 1 darabka Inda-cukrot, akkor gyomra kitűnően fog emésztetni s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása sohasem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbőgést érez, 1 darabka Inda-cukor azonnal megszünteti azt. Azok, kik tulságosan elhíztak és karesubbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda-cukor a legjobb gyomorszabályozó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor rendes működése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket italokat s azokat megemésztve, vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz

### Kapható mindenütt!

Ara 1 tekeresnek (10 darab) 40 fillér.

Készíti: **Balázsovich Sándor**

sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszertára és székelgyödi gyógytermékeket feldolgozó szak-aboratóriuma, Sepsiszentgyörgy

Középponti raktár. 6-10

Budapest, VIII., József-utca 35-37

## Hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság ezenel közhírré teszi, hogy a honvéd főreál iskolában 50, a honvéd Ludovika Akadémiában pedig mintegy 61, részint teljesen díjmentes, részint féldíjmentes államköltséges, illetőleg alapítványos és fizetési hely fog az 1909-1910, iskolai év kezdetén a honvéd főreáliskolában szeptember hó 1-én, a honvéd Ludovika Akadémiában szeptember hó 21-én, közvetlenül a polgári nevelésből belépő ifjakkal betöltetni.

Ezen helyek közül esik: A soproni honvéd főreáliskola I. évfolyamára 20 teljesen díjmentes államköltséges hely, 22 alapítványos hely és 8 részben fizetési hely; B. a budapesti honvéd Ludovika-Akadémia I. évfolyamára 5 teljesen díjmentes államköltséges hely, 41 alapítványos hely és 15 részben féldíjmentes, részben fizetési hely.

A honvéd főreáliskola II. és III. évfolyamára rendszerinti felvételnek nincsen helye ezen évfolyamba csak azon helyek fognak betöltetni, melyek

természetes fogyatéék (halálózás, elbocsátás stb.) következtében jutnak üresedésbe.

Az érdeklődők értesítetnek, hogy a részletes tudnivalókat tartalmazó pályázati hirdetmény a járási főszolgabíró urnál megtekinthető.

Szarvason, 1909. évi apr. hó 14.

Az előjáróság nevében:

JESZENSZKY, ROSZIK,  
jegyző. t. bíró.

## Kiadó lakás.

Görbe-utcában 84. sz. házban udvari lakás, mely áll 2 szoba, konyha és kamrából, azonnal kiadó. Értekezhetni ugyanott.

## Kiadó lakás

Kristóffy János állatorvosnál egy külön álló lakás kiadó. 1-3

## Kiadó lakás.

Dr. Ponyiczky Elek orvosnál Szarvason I. kerület Beliczey-ut 7. sz. alatt három szobás kertre nyíló teljesen renovált udvari lakás megfelelő mellék helyiségekkel több évre is azonnal kiadó.

Bővebb tájékozást nyújt Sámuel Adolf ur.

## Hirdetmény.

Huáth Mihály kondorosi lakos szíjjártó mester segédet keres. Ugyan ő fel vesz tanonczul egy jóra való fiut. Jelentkezés nála Kondoroson.



## Keltőtojások.

### H u b a J á n o s

ev. tanítónál faj- és szintiszta sárga orpington és keresztelt fehér orpington tojások kaphatók.

Előjegyezni lehet III. ker. Betlehem ut 328. szám alatt.

### Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. október 1-től. —

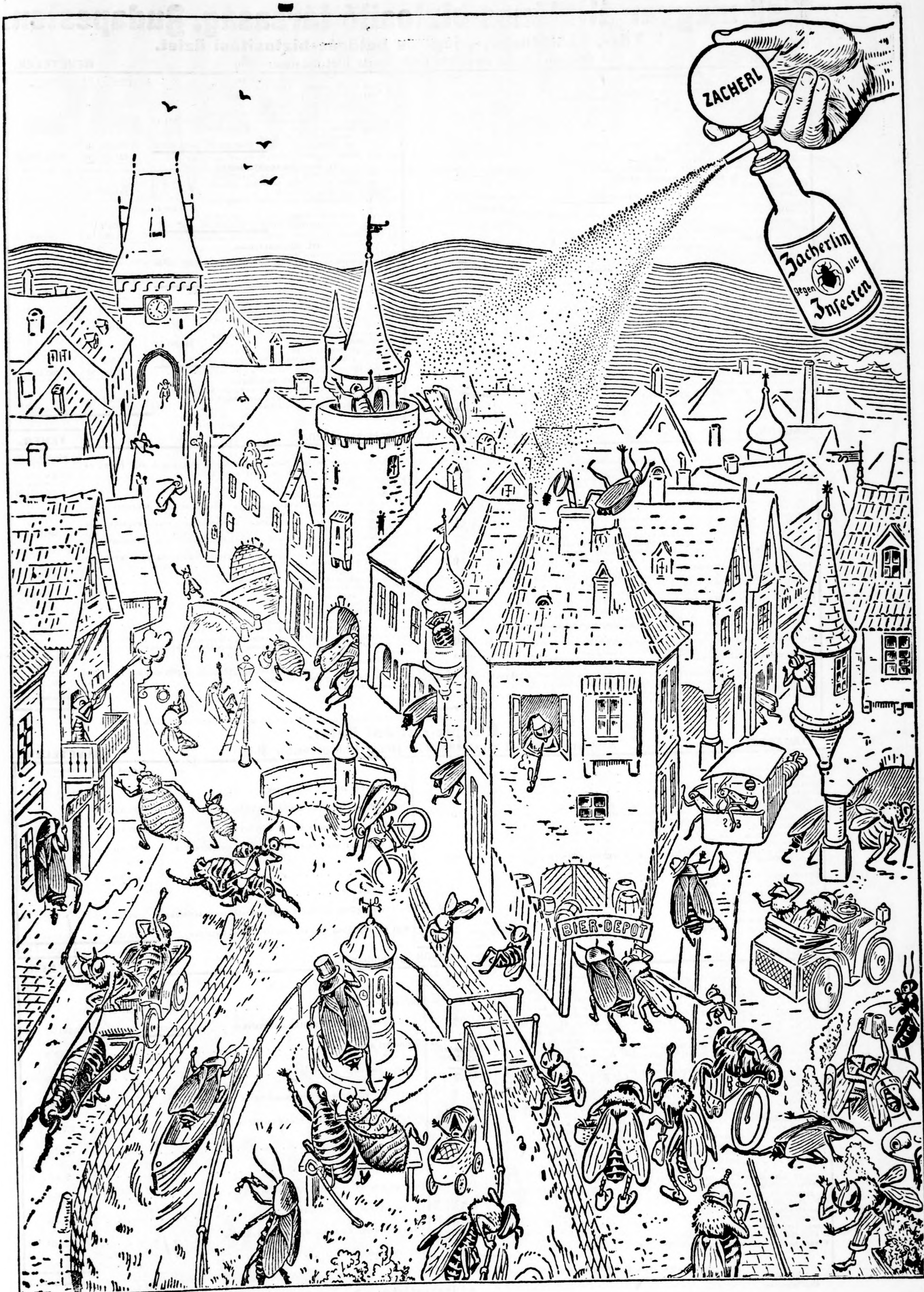
Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk.	3 15 "	1 03 é.	6 28
	ind.	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk.	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk.	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk.	7 55 "	5 40 "	—
Mezőhegyes	ind.	—	9 18 "	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk.	8 24 "	1 26 "	8 13
	ind.	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappali jelent.

**CLAYTON & SHUTTLEWORTH**  
Budapest, Városliget út 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

**Locomobil és gőzcséplőgépek,**  
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes szél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



A tisztességes becsületes kereskedő éberem ügyel arra, hogy ha vevője utólérhetlen hatásánál fogva közismert „ZACHERLINT” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot.  
Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Ennāfogva mindenkit a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utāzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által ovakodjék, hogy pontosan ügyeljék a „Zacherlin” névre.

# Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

## I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

KIADÁSOK.				BEVÉTELEK.			
Ötvennyedik évi zárószámla 1908. január 1-től december 31-ig.				Ötvennyedik évi zárószámla 1908. január 1-től december 31-ig.			
<b>I. Tűzbiztosítás.</b>				<b>I. Tűzbiztosítás.</b>			
Kifizetett károk és költségek	10,853,032	korona	52	Az 1907. évről áthozott készpénz díjtartalék	6,500,000	korona	—
levonva viszontbiztosított károk és költségek	4,690,208	52	—	a viszontbiztosított rész levonása után és	—	—	—
Függőben maradt károk tartaléka	628,903	67	—	minden megterhelés nélkül	—	—	—
Szerzési költségek a viszontbizt. rész után bevétel levon.	1,179,539	29	—	Tűzbiztosítások után bevett készpénzdíjak és	2,746,649	05	—
Jevendelmi adó és bélyegilletékek	32,154	23	—	a t. évben lejárt díkjelvez. és díjváltók	20,697,671	15	—
Postabérek	129,333	78	—	levonva: törlesztett díjak	2,746,649	05	—
Adóközfizetés céljára	20,000	—	—	viszontbiztosítási díjak	—	—	—
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	1,511,033	00	—	és díjrészesletek	6,948,643	15	9,695,292
Behajthatlan követelések leírása	4,641	81	—	Az 1907. évben függőben maradt károk tartaléka	827,136	50	18,929,515
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	6,500,000	—	16,438,025	42	—	—	—
<b>II. Szállítványbiztosítás.</b>				<b>II. Szállítványbiztosítás.</b>			
Kifizetett károk és költségek	545,604	46	—	Az 1907. évről áthozott készpénz díjtartalék	100,000	—	—
levonva viszontbiztosított károk és költségek	452,494	51	—	a viszontbiztosított rész levonása után és	—	—	—
Függőben maradt károk tartaléka	93,109	95	—	minden megterhelés nélkül	—	—	—
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonásával	97,552	63	—	Szállítványbiztosítások után bevett készpénz-	570,449	47	—
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	21,953	95	—	díjak	—	—	—
<b>III. Jégbiztosítás.</b>				<b>III. Jégbiztosítás.</b>			
Kifizetett károk és költségek	2,541,952	40	—	Az 1907. évről áthozott díjtartalék	658,355	01	—
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1,517,952	42	—	Jégbiztosítások után bevett készpénzdíjak	3,663,990	66	—
Függőben maradt károk tartaléka	1,022,000	48	—	levonva: törlesztett díjak	329,779	38	—
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész után bevétel levon.	4,342	64	—	viszontbiztosítási díjak	1,939,278	41	2,299,057
Bélyegilletékek	229,438	94	—	Az 1907. évben függőben maradt károk tartaléka	5,169	18	2,028,457
Behajthatlan követelések leírása	42,080	19	—	Az 1907. évről áthozott készpénz díjtartalék	240,000	—	—
A folyó évben lejárt több éves jégbiztosítások esedékes tart.	533,248	08	—	Betörésbiztosítások után bevett készpénz-	—	—	—
A következő évek díjtartaléka	302,972	77	2,127,956	díjak és díjrészesletek	347,681	31	—
<b>IV. Betörésbiztosítás.</b>				<b>IV. Betörésbiztosítás.</b>			
Kifizetett károk és költségek	35,221	65	—	Az 1907. évről áthozott készpénz díjtartalék	138,654	22	—
levonva viszontbiztosított károk és költségek	15,698	76	—	a viszontbiztosított rész levonása után és	—	—	—
Függőben maradt károk tartaléka	19,529	95	—	minden megterhelés nélkül	—	—	—
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonásával	55,446	54	—	Betörésbiztosítások után bevett készpénz-	—	—	—
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	280,000	—	374,499	díjak és díjrészesletek	161,257	83	209,027
<b>V. 1908. évi nyereségszámla.</b>				<b>V. Egyéb bevételek.</b>			
A folyó évi üzletből fennmaradt nyereségről	2,851,630	91	—	Szelevény-, takarékpénztári-, válto- és egyéb kamatok, vala-	936,517	64	—
	22,105,029	20	—	mint árfolyamnyereség idegen pénznemek után	137,343	47	1,073,861
				Társasági házak tiszta jövedelme	—	—	11
							22,105,029

### Mérlegszámla 1908. december 31-én.

VAGYON.		TEHER.	
Elhelyezett tőkepenézek takarékpénztárak- és bankoknál	4,261,895	Részvényalapítók: teljes befizetett 2000 egész részvény 1000 forint és	6,000,000
Magy. földhit. intéz. 4 1/2%-os korona záloglevél 1925-ig	3,037,700	teljesen befizetett 2000 fél részvény 500 forint	6,000,000
Magy. lezártított- és pénzváltó. 4 1/2%-os záloglevél 1930-ig	2,757,315	Társasági tartalékok	—
Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os záloglevél 1925-ig	1,699,500	Külön tartalék	3,285,691
Pesti magy. keresk. bank 4 1/2%-os közszégi kötv. 1930-ig	969,130	Jégbiztosítási külön tartalék	500,000
Magy. jelzálog hitelbank 4 1/2%-os közszégi kötvény 1930-ig	985,000	Tűzbiztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbizt. rész levonásával és	6,500,000
Magyar általános takarékpénztár 4% záloglevél 1925-ig	290,625	minden megterhelés nélkül	—
Aradi polgári takarékpénztár 5 1/2%-os záloglevél 1925-ig	339,300	Szállítvány-bizt. díjtart. készpénzben a viszontbizt. rész levonásával és	100,000
Tem.-vári első takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél 1925-ig	237,291	minden megterhelés nélkül	—
Magy. orsz. közp. takarékp. 4 1/2%-os záloglevél 1925-ig	105,000	Jégbiztosítási készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és	302,972
Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 5 1/2%-os záloglevél 1925-ig	2,392,000	minden megterhelés nélkül	—
11963 drb Magy. franczia biztosító részvénytársasági részvény a 200-	668,000	Betörésbiztosítási készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levon. és	280,000
900 drb Bécsi élet- és járadék-biztosító intézeti részvény a 740-	305,339	minden megterhelés nélkül	—
649 drb Bécsi biztosító társ. részvény a 470-	199,409	Tűzbiztosítási függő károk tartaléka	623,698
597 drb Hazai általános biztosító társasági elsőbbségi részvény a 200-	273,521	Szállítvány-biztosítási függő károk tartaléka	97,852
A fenti értékpapírok stb. után az év végéig esedékes kamatok	1,995,000	Jégbizt. függő károk tartaléka	4,342
Tiszviselői és szolgák nyugdíjalapjának értékei	16,625	Betörésbizt. függő károk tartaléka	19,529
1,995,000 Kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 5 1/2%-os zálogl. 1925-ig	49,385	Különféle hitelek	973,168
Ezen értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	379	Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok	7,475
„Ornoldy Ormody Amélie alapítvány” értékei	72,894	Tiszviselői és szolgák nyugdíjalapja	2,011,256
50,600 Kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. 1925-ig	7,423,517	Az első magyar általános biztosító társaság felszázados alapja	200,000
Az év végéig esedékes kamatok	3,593,300	Első magyar általános biztosító társaság „Érvény-alap”	100,000
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, letétben a m. kir. Állampénztárban	2,170,844	Ormoldy Vilmos-alap	100,000
Lezártított és visszlezártított váltók	965,496	Ormoldy Ormody Amélie alapítványa	51,737
Társasági házak	393,018	Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segély-alapja”	72,894
Különféle adósságok	71,654	Betörésbiztosítási osztály folyó számlán	5,392,936
1908. évi nyereség	2,851,630	1908. évi nyereség	2,851,630
	33,973,583		33,973,583

\* Az ideai hozzájárulásokkal 4.298,341 kor. 85 fillérrel emelkedett

## II. Életbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.				BEVÉTELEK.			
Negyvenhatodik évi zárószámla 1908. január 1-től december 31-ig.				Negyvenhatodik évi zárószámla 1908. január 1-től december 31-ig.			
Törlesztett kötvények díja	1,428,208	korona	14	A múlt évből áthozott díjtartalék	111,471,258	korona	45
Visszaváltott kötvényekért	2,069,309	04	—	Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	2,607,950	36	—
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	4,326,581	96	—	az előbbi években kiállított kötvények után	18,293,130	79	—
Lejárt kifizetési tőkékért	3,777,747	34	—	a biztosított tőke emelésére fordított nyeresémények	95,204	25	—
Kiházasít. biztosításoknál haláleset következt. díjvisszatérít.	56,238	81	—	illetékek	459,306	04	21,455,591
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	791,441	30	—	Kamatjövdelem	5,193,239	—	—
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	270,543	74	—	Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka	994,327	70	—
Évjáradékokért	491,532	85	—	Múlt évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	319,317	01	1,013,644
Viszontbiztosítási díjak	714,291	03	—				139,133,733
Bélyegékekért	982,569	58	—				60
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, díj- és egyéb költs.	1,254,436	89	—				
Tiszti fizetések	307,536	48	—				
Adósság	41,469	96	—				
Orvosi díjakért	207,907	87	—				
Szerzési és díjbehajtási költségek	1,908,014	21	—				
Behajthatlan tartozások leírása	48,017	55	—				
Kisorsolt biztosítások tartaléka	8,000	—	17,678,750				
Díjtartalék az év végén	—	—	120,090,742				
1908. évi nyereség	—	—	1,364,240				
			139,133,733				

### Mérlegszámla 1908. december 31-én.

VAGYON.		TEHER.	
Értékpapírok	100,702,355 kor. 40 fill. ugyanis:	korona	fill.
1,794,300 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék 91 kor. 15 fill.-el	1,694,513	45	—
8,397,300 kor. n. é. magy. földhitelint. 3 1/2%-os záloglevelek 83 kor. 50 fill.-el	7,914,435	—	—
14,855,200 kor. n. é. magy. földhit. 4%-os talajjav. és szan. zálogl. 92 kor. 50 fill.-el	13,741,093	—	—
15,596,800 kor. n. é. magy. földhitelint. 4%-os korona-zálogl. 82 kor. 50 fill.-el	14,427,540	—	—
10,099,400 kor. n. é. Pesti magy. keresk. bank 4%-os korona-zálogl. 93 kor. 50 fill.-el	9,442,944	—	—
11,066,600 kor. n. é. Kisbirt. orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. 97 kor. 50 fill.-el	10,789,965	—	—
6,973,100 kor. n. é. magy. orsz. közp. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. (ápril) 93 kor. 50 fill.-el	6,519,843	50	—
491,100 kor. n. é. magy. orsz. közp. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. (júni) 93 koronával	458,583	—	—
991,000 kor. n. é. magy. orsz. közp. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. 98 kor. 50 fill.-el	978,135	—	—
6,002,400 kor. n. é. egyesült pesti főv. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. 93 kor. 50 fill.-el	5,612,214	—	—
406,000 kor. n. é. egyesült pesti főv. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. 91 koronával	401,940	—	—
585,000 kor. n. é. belvárosi takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél 98 kor. 50 fill.-el	576,225	—	—
9,754,000 kor. n. é. pesti hazai első takarékp. egyes. 4%-os zálogl. 93 koronával	9,071,778	—	—
5,287,900 kor. n. é. m. jelzáloghitelbank 4%-os záloglevelei 93 koronával	4,917,747	—	—
1,000,000 kor. n. é. magy. jelz.-hitelbank 4 1/2%-os kor. zálogl. 98 kor. 50 fill.-el	985,000	—	—
370,000 kor. n. é. magyar jelz.-hitelbank 5 1/2%-os zálogl. 98 kor. 50 fill.-el	364,450	—	—
1,000,000 kor. n. é. magy. lezárt. és pénzv. 4 1/2%-os záloglevelei 93 kor. 50 fill.-el	985,000	—	—
Beizterezvény-brezovai és piskivádhunyadi vasúti els. kötvény	1,153,374	61	—
250,000 kor. n. é. első horvát takarékpénztár 4 1/2%-os zálogl. 98 kor. 75 fill.-el	246,875	—	—
440,000 kor. n. é. egyesít. Államadós. 4 1/2%-os osztály (ápr.) 97 kor. 25 fill.-el	427,300	—	—
60,000 kor. n. é. egyesít. Államadóság 4 1/2%-os papír (febr.) 97 kor. 25 fill.-el	58,359	—	—
7,880,000 kor. n. é. trüest-parenzoi h. é. v. 4%-os elsőbbé. kötv. 99 kor. 90 fill.-el	7,872,130	—	—
1,470,000 kor. n. é. „Rudolfsbahn” Államadóság 4 1/2%-os kötv. 95 kor. 10 fill.-el	1,397,370	—	—
1,000,000 kor. n. é. „Wiener Verkehrs-Anlagen-Anleihe 4 1/2% kötv. 95 koronával	950,000	—	—
612,400 Lire olasz 3 7/8%-os járadék és kamatai	596,059	79	—
Tulajdoni csoportok értékpapírjai: 180,700 kor. n. é. magy. kir. 4%-os korona-járadék 91 kor. 15 fill.-el	164,708	05	—
1908. évi illető kamatok	951,908	16	—
Jelzálog-kölcsönök	275,478	98	—
Kötvény-kölcsönök	13,168,771	—	—
Viszontbizt. kötvény-kölcsönök	4,408	32	—
A központi tartozása folyó számlán	5,392,936	77	—
Vénér- és függőnékségek és mások tartozásai	3,965,963	07	—
	124,461,821	70	—

Budapest, 1908. december hó 31-én.

Steiner Jenő, elnöki hivatalnok.

Báró Harkányi Frigyes, László Zsigmond, az igazgatóság tagjai.

Ormody Vilmos, Szende Károly, Gergely Tóder, a központi könyvosztás főnöke.

Balaban Adolf, elnöki hivatalnok.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fenti és segéd-nyelvekkel teljesen megegyezőnek találjuk.

A felügyelő bizottság: Berzevichy Albert, Eulich-Belavary Konrad, Hajós József, Németh Titusz, Báró Radvánszky Géza.

Sámuel Adolf könyvnyomdája, Szarvason.